

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.019.03.2015

P/15/043

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/043 „Wykonywanie zadań przez dzielnicowych”.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	1) Jarosław Pułka – specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97319 z 9.09.2015 r. 2) Agata Prochotta-Milek – specjalista kontroli państwowej, upoważnienie nr 97335 z 25.09.2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Stargardzie Szczecińskim ¹ , ul. Warszawska 29, kod pocztowy 73-110 Stargard Szczeciński.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Inspektor Leszek Ciarkowski, Komendant Powiatowy Policji w Stargardzie Szczecińskim ² , od 4.05.2015 r. W okresie od 1.09.2012 r. do 3.05.2015 r. Komendantem był insp. Zenon Atras. (dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli³ kierownictwo Komendy w latach 2013–2015 (30.06.)⁴ podjęło w niezbędnym zakresie działania, mające na celu określenie ram organizacyjnych i warunków realizacji zadań dzielnicowych. Podejmowało również działania w zakresie ich doskonalenia zawodowego. Obszar działania Komendy został podzielony na rejony służbowe, a skala zmian w obsadzie personalnej dzielnicowych była stosunkowo niewielka. Przydział zadań i organizacja służby dzielnicowych pozwalały w większości przypadków na realizację ich podstawowych zadań w przydzielonych rejonach. NIK pozytywnie oceniła stan wyposażenia stanowisk pracy dzielnicowych w sprzęt biurowy, techniczny i środki transportu.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie organizacji służby dzielnicowych dotyczyły:
- powierzenia, w okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2015 r., rejonów służbowych 15 (z 48) funkcjonariuszom, pomimo braku mianowania na stanowisko dzielnicowego, co było niezgodne z przepisami § 3 ust. 1 w związku z § 2 pkt 4 zarządzenia Nr 528 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika rewiru dzielnicowych⁵,

¹ Dalej: Komenda lub KPP.

² Dalej: Komendant lub Komendant KPP.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ A także w latach wcześniejszych i w okresie późniejszym.

⁵ Dz.Urz. KGP z 2013 r. poz. 38, dalej: zarządzenie Nr 528 o dzielnicowych.

- przydziału 1 dzielnicowemu do obsługi na okres dłuższy niż 6 miesięcy 2 rejonów służbowych, co było niezgodnie z § 3 ust. 4 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych,
- pełnienia przez dzielnicowych Rewirów miejskich „dyżurów zdarzeniowych”, pomimo zakazu wynikającego z § 15 ust. 1 pkt. 4 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych.

NIK zwraca uwagę na znaczną skalę zleczanych dzielnicowym zadań, w tym niezwiązanych z ich podstawowymi obowiązkami. Zadania te realizowano zarówno w przydzielonym rejonie służbowym, jak i poza tym obszarem. Miały one różny charakter – począwszy od interwencji w dyspozycji dyżurnego, realizacji ustaleń, wywiadów, doręczeń, poprzez udział w działaniach policyjnych (np. zabezpieczaniu imprez masowych), aż po prace administracyjno-biurowe. Powyższe skutkowało skoncentrowaniem służby dzielnicowych na bieżących zadaniach i ograniczało możliwość samodzielnej, planowej działalności w przydzielonym rejonie.

Ponadto ewidencja sprawozdawcza SESPol⁶, w odniesieniu do funkcjonariuszy realizujących zadania dzielnicowych, prowadzona była nierzetelnie i nie odzwierciedlała faktycznego przebiegu ich służby.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja i warunki służby dzielnicowych

Opis stanu faktycznego

Służba dzielnicowych w KPP realizowana była przez policjantów Wydziału Prewencji, w ramach którego powołano 3 Rewiry Dzielnicowych oraz 5 Posterunków Policji⁷ (Chociwel, Dobrzany, Dolice, Ińsko, Suchań).

(dowód: akta kontroli str. 35-43)

Obszarem właściwości terytorialnej KPP był powiat stargardzki o powierzchni 1.519 km², obejmujący teren gminy-Miasto Stargard Szczeciński (48 km²) oraz 9 gmin⁸. Powyższy obszar został podzielony na 36 rejonów służbowych, w tym miasto Stargard Szczeciński na 17 (Rewir I i II). Rejony składające się na Rewir I i II zostały wyznaczone decyzją Komendanta KPP nr 2/2006 z 1 lutego 2006 r., natomiast rejony Rewiru III i 5 posterunków zostały wyznaczone decyzją nr 3/2006 r. z 25 stycznia 2006 r. W okresie objętym kontrolą liczba i obszar rejonów nie były zmieniane. W PP średnio na jednego dzielnicowego przypadało 2.120 mieszkańców, natomiast średnio na jednego dzielnicowego w rejonach miejskich przypadało 4.000 mieszkańców.

(dowód: akta kontroli str. 47-48, 55-69, 79)

Insp. Leszek Ciarkowski wyjaśnił, że: *Z uwagi na fakt, że stan demograficzny ludności w powiecie oraz mieście z roku na rok maleje, nie było konieczności dokonywania zmian rejonów służbowych. Podział rejonów został dokonany w 2006 roku w oparciu o podział administracyjny oraz liczba dzielnicowych została dostosowana do stanu demograficznego. (...) Aktualnie trwają prace nad zmianą struktury organizacyjnej komendy, mającej na celu utworzenie dwóch komisariatów. W ramach planowanej reorganizacji, mając na względzie spadek demograficzny w Powiecie Stargardzkim, złożono propozycję likwidacji trzech etatów dzielnicowych. W KPP nie określono szczegółowych warunków i kryteriów wyznaczania rejonów służbowych. Komendant wyjaśnił, że liczba rejonów uzależniona była od stanów etatowych jednostki oraz sytuacji kadrowej, co nie pozwalało na zwiększenie liczby dzielnicowych, a tym samym liczby rejonów. Kryteria i proces wyznaczania rejonów nie był dokumentowany. Wszelkie ustalenia odbywały się podczas narad służbowych i odpraw, czego rezultatem był rozkaz lub decyzja właściwego komendanta.*

⁶ SESPol – System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji.

⁷ Dalej: PP.

⁸ Gminy: Stargard Szczeciński, Kobylanka, Chociwel, Dobrzany, Suchań, Marianowo, Stara Dąbrowa, Dolice, Ińsko.

(dowód: akta kontroli str. 45, 50)

W dniu 7.09.2015 r., w uzasadnieniu do wniosku kierowanego do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie, w sprawie utworzenia Komisariatów Policji w Chociwlu i Dolicach w miejsce istniejących PP, wskazano że KPP dokonała analiz wyników osiąganych przez poszczególne PP oraz obciążenia sprawami przydzielanymi dzielnicowym w Posterunkach w stosunku do rejonów miejskich. Z przeprowadzonej analizy wynikało, że planowana reorganizacja ma na celu: przydzielenie rejonów służbowych dzielnicowym adekwatnie do liczebności mieszkańców (po przekształceniu średnio 3.000 mieszkańców na dzielnicowego); zwiększenie stanowisk policjantów patrolowo-interwencyjnych i częściowe scedowanie na nich bezpośrednich kontaktów z mieszkańcami oraz skrócenie czasu reakcji na zdarzenie. W analizie liczby spraw przydzielanych dzielnicowym w Rewirach miejskich i PP wykazano obecne dysproporcje pomiędzy obciążeniem zadaniami dzielnicowych w Posterunkach a Rewirach miejskich. Obciążenie sprawami przydzielanymi dzielnicowym na obszarach miejskich wynosiło 386 spraw na dzielnicowego, natomiast w Posterunkach od 221 do 247 spraw. Po reorganizacji KPP liczba spraw zleczanych dzielnicowym w Komisariatach ma ulec zwiększeniu i wynosić od 315 do 330 spraw na jednego dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 70-81)

Liczba mieszkańców powiatu stargardzkiego wg stanu na dzień: 01.01.2013 r. wynosiła 120,9 tys., na dzień 01.01.2014 r. – 120,7 tys. i na dzień 01.01.2015 r. – 120,6 tys. KPP nie dysponowała danymi w zakresie stanu ludności na dzień 30.06.2015 r., jak wyjaśnił Komendant KPP z uwagi na brak danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Komendant wyjaśnił również, że dane dotyczące liczby mieszkańców dla poszczególnych miejscowości i rejonów mogą się różnić, z uwagi na zniesioną odpowiedzialność karną za niedopełnienie obowiązku meldunkowego. Dane dotyczące liczby i struktury demograficznej ludności dla każdego rejonu gromadzone były w teczkach rejonu poszczególnych dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 47)

Komendant wyjaśnił: (...) każdy z funkcjonariuszy ma obowiązek raz w roku uaktualnić dane. Nie ma kłopotu z aktualizacją danych dotyczących ludności dla poszczególnych miejscowości. Na stronie internetowej GUS znajdują się wszelkie niezbędne dane. Ponadto dzięki dobrej współpracy z Urzędem Miasta Stargard Szcz., Starostwem Powiatowym oraz właściwymi gminami można uaktualnić wszelkie niezbędne dane. Problem istnieje jedynie w kwestii dokładnego ustalenia ludności i wielkości obszaru dla rejonów służbowych znajdujących się na terenie miasta Stargard Szcz. Wszelkie dane podawane są dla miasta jako całość. W teczkach wówczas znajdują się dane orientacyjne, przybliżone.

(dowód: akta kontroli str. 47-48)

Komórkami organizacyjnymi KPP były m.in.: Wydział Kryminalny (w tym Zespół Dochodzeniowo-Śledczy), Wydział dw. z Korupcją i Przestępczością Gospodarczą, Posterunki Policji, Wydział Ruchu Drogowego oraz Wydział Prewencji, w skład którego wchodził Referat Patrolowo-Interwencyjny, 3 Rewiry Dzielnicowych oraz Zespoły: ds. Wykroczeń, ds. Nietetnich i Patologii, Dyżurnych. Kierownictwo KPP stanowili Komendant i jego zastępca.

(dowód: akta kontroli str. 16, 43)

Stan kadrowy KPP, wg stanów na dzień 30.06.2015 r., 1.07.2014 r. i 1.01.2013 r. wynosił odpowiednio:

- 1) Ogółem KPP – 237 etatów (w tym 15 wakatów); 237 etatów (w tym 11 wakatów); 235 etatów (w tym 27 wakatów);

- 2) Dzielnicowych – 36 etatów. Na stanowisko dzielnicowego w powyższych okresach mianowanych było odpowiednio 30, 32 i 25 policjantów.

Stan kadrowy innych komórek organizacyjnych przedstawiał się następująco:

- 1) Zespół Dyżurnych – na dzień 30.06.2015 r. i 1.07.2014 r. wynosił 15 etatów natomiast na dzień 1.01.2013 r. – 13 etatów. Wakaty występowały w 2014 r. (2) oraz w 2013 r. (1).
- 2) Referat Patrolowo-Interwencyjny – wg stanów na 30.06.2015 r., 1.07.2014 r. i 1.01.2013 r. wynosił 54 etaty. Wakaty występowały w 2015 r. (7), w 2014 r. (2) oraz w 2013 r. (5).
- 3) Zespołu ds. Patologii i Nieletnich – 4 etaty wg stanów na 30.06.2015 r., 1.07.2014 r. i 1.01.2013 r., w tym wystąpił 1 wakat w 2014 r.
- 4) Zespół ds. Wykroczeń – 9 etatów na dzień 30.06.2015 r. i 1.07.2014 r. i 7 etatów na dzień 1.01.2013 r. W powyższych okresach nie było wakatów.
- 5) Zespół Dochodzeniowo-Sledczy – 20 etatów na dzień 30.06.2015 r. i 1.07.2014 r. oraz 21 na dzień 1.01.2013 r. Wakaty wystąpiły w 2013 r. (2) oraz w 2014 r. (1).

(dowód: akta kontroli str. 54)

W zakresie oceny stanu kadrowego KPP oraz działań podejmowanych w celu likwidacji wakatów Komendant wyjaśnił: (...) *Patrząc globalnie na całą komendę absencja przedstawia się następująco⁹: 15 wakatów, 1 policjant szkolenie podstawowe, 10 policjantów długotrwałe zwolnienie lekarskie, 6 policjantek przebywa na urlopie rodzicielskim oraz 2 policjantów delegowanych do służby poza KPP (...).* Na bieżąco czynione są starania zmierzające do zminimalizowania wakatów. Celem skrócenia decyzyjności dotyczącej zasilenia kadrowego garnizonu stargardzkiego, rozmowy prowadzone są bezpośrednio z Komendantem Wojewódzkim Policji.

(dowód: akta kontroli str. 45, 48-49)

W okresie objętym kontrolą, zmiany przydziału rejonów służbowych dotyczyły 12 z 36 rejonów dzielnicowych. W 2013 r. dokonano po 1 zmianie funkcjonariuszy w 3 rejonach (Rewir I rejon 7, Rewir II rejon 13, Rewir III rejon 4), a w 2014 r. po 1 zmianie w 9 rejonach (Rewir II rejon 10, 14 i 15; Rewir I rejon 1, 3 i 4; Rewir III rejon 3; PP Dobrzany rejon 2 i 4). W 2015 r. (do 30.06.) nie dokonywano zmian. W okresie badanym nie było rejonów, które nie zostałyby przydzielone żadnemu funkcjonariuszowi. W 2014 r. w 1 przypadku (PP Dolice) rejon służbowy został powierzony (jako dodatkowy) dzielnicowemu z sąsiedniego rejonu.

(dowód: akta kontroli str. 82-86)

W sprawie zmian na stanowiskach dzielnicowych Komendant wyjaśnił, że: (...) *W przypadku odejścia dzielnicowego na emeryturę lub zmiany pionu służbowego, czyniono starania o pozyskanie nowego funkcjonariusza. Powyższe uzależnione było od stanów ewidencyjnych poszczególnych pionów służbowych, a przede wszystkim stanu kadrowego Referatu Patrolowo-Interwencyjnego. W jednym przypadku, tj. PP Dolice, od 1.10.2014 r. występuje wakat na stanowisku dzielnicowego. Bieżąca dokumentacja oraz rozpoznanie terenowe realizowane jest przez drugiego dzielnicowego oraz pozostałych funkcjonariuszy PP.*

(dowód: akta kontroli str. 45, 50)

W KPP nie sformalizowano procedury dotyczącej przekazania rejonu służbowego. Komendant wyjaśnił, że: *W okresie od 1.07.2014 r. do 30.06.2015 r. wystąpiły wielokrotnie przypadki związane z przekazaniem rejonu. Jednak nie ma na powyższe sporządzanej dokumentacji przekazania, nie jest to praktykowane. (...) Każdy z kierowników (bezpośredni przełożony dzielnicowego) wypracował swoje własne procedury umożliwiające prawidłowe wykonywanie zadań. Wszelkie niezbędne*

⁹ Wg stanu na dzień 30.06.2015 r.

informacje dotyczące rejonu służbowego znajdują się w teczce rejonu, która przekazywana jest nowemu dzielnicowemu. Nowi dzielnicowi pełnią służbę wraz z doświadczonym policjantem, który ma przyległy rejon służbowy. Czas takiego pełnienia służby uzależniony jest od zaangażowania nowego dzielnicowego, przyswojenia przez niego wszelkich niezbędnych wiadomości i procedur.

(dowód: akta kontroli str. 433, 436)

W badanym okresie wystąpiły 2 przypadki długotrwałej (powyżej 30 dni) absencji dzielnicowych – długotrwałe zwolnienia lekarskie. W obydwu przypadkach na miejsce ww. funkcjonariuszy zostali przeniesieni policjanci z Referatu Patrolowo-Interwencyjnego, którym powierzono obowiązki dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 436)

W zakresie sprawowania zastępstw Komendant wyjaśnił: W Komendzie (...) nie ma określonych ogólnych mechanizmów sprawowania zastępstwa w przypadku długotrwałej absencji (co najmniej 1 miesiąc). W ramach posiadanych sił i środków na zastępstwo kierowani byli nowi funkcjonariusze z innych pionów policyjnych oraz innych komórek organizacyjnych. Ponadto każdy z kierowników (...) wypracował swoje własne procedury umożliwiające prawidłowe wykonywanie zadań, tj. w przypadku absencji dzielnicowego bieżąca dokumentacja w pierwszej kolejności przydzielana była do realizacji kolejnemu z przyległego rejonu służbowego. Taki sam mechanizm funkcjonował w przypadku zadań zleconych przez kierownictwo jednostki.

(dowód: akta kontroli str. 46, 51)

Podstawowym dokumentem, w którym zapisywane były czynności dzielnicowych, był notatnik służbowy. Każdy z dzielnicowych prowadził również teczkę rejonu, w której znajdowały się m.in. informacje dotyczące: charakterystyki rejonu wraz z mapą; rozpoznania terenowego, obejmującego wykaz miejsc, o których mowa w §18 ust. 5 pkt 2 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych oraz własnych bieżących ustaleń w zakresie wykazu miejsc zagrożonych, ich charakterystyki i potencjalnych zagrożeniach o charakterze publicznym. W ramach czynności służbowych dzielnicowi, w zależności od rangi przedsięwzięcia, uzyskanej informacji lub zdarzenia - sporządzali meldunki informacyjne, notatki służbowe i urzędowe, wystąpienia. W KPP nie określono innych dodatkowych sposobów i form dokumentowania realizacji zadań służbowych dzielnicowych, z uwagi na to, że – jak wyjaśnił Komendant – formy i zakres dokumentacji został wprost określony w §18 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 51-52, 90)

Dzielnicowi KPP mieli zapewniony dostęp do urządzeń biurowych niezbędnych do realizacji podstawowych zadań, tj. posiadali komputer służbowy, drukarkę (jedna na 2 funkcjonariuszy), dostęp do kserokopiarki (na każdym piętrze), służbowy telefon komórkowy, radiotelefony. Informacje o numerach telefonów stacjonarnych i komórkowych dzielnicowych były dostępne na stronie internetowej KPP. Na wyposażeniu Rewirów oraz Posterunków znajdowały się radiowozy, motocykle i skutery do dyspozycji dzielnicowych. Zapewniony był także dostęp do policyjnych systemów informatycznych, m.in. KSIP, CEPIK, PESEL, Osadzone. Zgodnie z zatwierdzonymi w dniu 29.03.2012 r. przez zastępcę Komendanta Głównego Policji „Zaleceniami dotyczącymi standardów technicznych użytkowania oraz bezpieczeństwa, stosowanych w Policji w zakresie informatyki i łączności” dzielnicowi nie mieli dostępu do Internetu na służbowych komputerach. Dostęp do Internetu zapewniony był u kierowników Rewirów na wyodrębnionym stanowisku komputerowym.

(dowód: akta kontroli str. 91-118, 164)

W okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2015 r. w KPP służbę dzielnicowych pełniło

łącznie 48 funkcjonariuszy, w tym 41 mianowanych na stanowisko dzielnicowego. 8 z 48 wykonywało zadania dzielnicowych zajmując, przez część ww. okresu, stanowisko służbowe inne niż dzielnicowy. Wszyscy funkcjonariusze posiadali powierzone własne rejony służbowe. Kryteria określone w § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 19 czerwca 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych oraz warunki ich mianowania na wyższe stanowiska służbowe¹⁰ spełniało 46 funkcjonariuszy. Pozostali 2 funkcjonariusze, którzy w chwili obejmowania własnego rejonu służbowego nie posiadali wymaganego trzyletniego stażu pracy, rejony objęli jako pełniący obowiązki dzielnicowego na podstawie art. 37 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji¹¹. Spośród 48 funkcjonariuszy realizujących zadania dzielnicowych 15 posiadało wykształcenie wyższe. Kurs specjalistyczny dla dzielnicowych ukończyło 19 z 48 policjantów, a 7 z 48 odbyło kursy specjalistyczne z zakresu: udzielania pierwszej pomocy w warunkach działań specjalnych (2 policjantów), przeciwdziałania przemocy w rodzinie (1 policjant), zarządzania zasobami ludzkimi dla kadry kierowniczej Policji szczebla zarządzania (1 policjant), podejmowania interwencji wobec osób agresywnych i niebezpiecznych (2 policjantów) i w zakresie współpracy z mediami (1 policjant).

(dowód: akta kontroli str. 87-89)

Komendant wyjaśnił, że: Zapotrzebowania na kursy specjalistyczne składane są maksymalnie dla 2-3 funkcjonariuszy, aby nie zaburzać prawidłowego funkcjonowania komórek organizacyjnych Komendy (...). Kurs specjalistyczny dla dzielnicowych jest szkoleniem czterotygodniowym, dokładając do tego planowe urlopy oraz absencje lekarskie, może wystąpić sytuacja zwiększonej absencji (w przypadku zapotrzebowania na kurs specjalistyczny np. dla 10 dzielnicowych, istnieje ryzyko skierowania na kurs w jednym terminie 5 – 6 funkcjonariuszy, co może spowodować niemożliwość realizacji czynności służbowych). Dodatkowo w dniu 16.10.2015 r., za pośrednictwem Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie¹² złożono zapotrzebowanie na kurs z zakresu „Przeciwdziałanie przemocy domowej” dla 8 dzielnicowych (zapewnienie KWP w Szczecinie, że w jednym terminie pojedzie jeden funkcjonariusz). Nadmieniam, że dzielnicowi (...) oprócz kursu specjalistycznego dla dzielnicowych uczestniczą także w innych kursach i szkoleniach.

(dowód: akta kontroli str. 119-121)

W opiniach służbowych dotyczących 5 dzielnicowych¹³ nie wypełniano części D „Propozycje dotyczące kierunków rozwoju zawodowego i potrzeb szkoleniowych opiniowanego”.

(dowód: akta kontroli str. 122-131)

Komendant wyjaśnił: W opiniach służbowych (...) nie wykazano w części D potrzeb szkoleniowych, ponieważ są one wykazywane w ogólnym zestawieniu potrzeb szkoleniowych stargardzkiej komendy. Ponadto na bieżąco są organizowane szkolenia dla dzielnicowych i składane w tym zakresie zapotrzebowania np. obecnie 12 dzielnicowych (...) uczestniczy w internetowym kursie Przeciwdziałanie agresji u dzieci i młodzieży.

(dowód: akta kontroli str. 119-120)

¹⁰ Dz.U. Nr 123, poz. 857 ze zm.

¹¹ Dz.U. z 2015 r. poz. 355 ze zm., dalej: *ustawa o Policji*.

¹² Dalej: *KWP w Szczecinie*.

¹³ Dotyczy 5 dzielnicowych, których realizację zadań służbowych objęto szczegółowym badaniem i opisano w pkt 3 niniejszego wystąpienia.

Wszyscy dzielnicowi (5), których realizację zadań objęto szczegółowym badaniem i opisano w pkt 3 wystąpienia, w wyjaśnieniach wskazali, że nie wykazują żadnych potrzeb szkoleniowych. Jeden z nich brał udział w ww. kursie internetowym.

(dowód: akta kontroli str. 132-137)

W badanym okresie KPP przekazywała do KWP w Szczecinie imienne wykazy policjantów oczekujących na kursy specjalistyczne /szkolenia zawodowe, w których uwzględniano dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 138-152)

W sprawie centralnego identyfikowania potrzeb szkoleniowych Komendant wyjaśnił: *Zgodnie z § 8 ust.3 pkt 1 rozporządzenia MSWiA z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji, dwa razy do roku identyfikowane są potrzeby szkoleniowe w zakresie szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych oraz kursów specjalistycznych centralnego doskonalenia zawodowego m.in. dla dzielnicowych. Z zaleceń KWP w Szczecinie wynika, iż powyższe potrzeby szkoleniowe należy szczególnie skrupulatnie diagnozować. Winny one odzwierciedlać rzeczywiste potrzeby jednostki, a także uwzględniać wyłącznie realną liczbę osób możliwych do skierowania na kursy specjalistyczne. O powyższej ofercie powiadamiani są naczelnicy wydziałów, kierownicy ogniów, którzy za pośrednictwem kadr składają zapotrzebowanie.*

(dowód: akta kontroli str. 119-120)

W grudniu każdego roku sporządzano „Plan doskonalenia zawodowego dzielnicowych KPP Stargard Szcz.” na rok następny. W każdym z badanych ww. planów przewidziano 9 szkoleń dla wszystkich (36) dzielnicowych. Tematami szkoleń były m.in. zmiany przepisów, przemoc w rodzinie, postępowanie z osobami nietrzeźwymi, bezdomnymi i bezradnymi. Szkolenia zaplanowane na lata 2014-2015 zostały zrealizowane i brali w nich udział wszyscy zaplanowani funkcjonariusze.

(dowód: akta kontroli str. 153-155)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) W okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2015 r. w KPP 15 (z 48) funkcjonariuszy, w różnym przedziale czasowym, wykonywało zadania dzielnicowych i miało powierzone własne rejony służbowe, pomimo zajmowania innego stanowiska służbowego (tj. policjant lub referent)¹⁴. Do dnia 30.06.2015 r. jedynie 8 policjantów, z ww. 15, otrzymało mianowanie na dzielnicowego. W przepisie § 2 pkt 4 oraz § 3 ust. 1 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych określono, że rejon służbowy powierza się dzielnicowemu, tj. policjantowi mianowanemu na stanowisko dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 82-89)

Na dzień 1.07.2015 r. według meldunków kadrowych składanych do KWP w Szczecinie stan etatów kadrowych dzielnicowych wynosił 36, a zatrudnienie 30 dzielnicowych, natomiast wykazywany przez KPP stan kadrowy policjantów pełniących służbę dzielnicowych (Tabela nr I/2-4 na formularzu nr I/2) wynosił: stan etatowy 36, stan zatrudnienia 35 (1 wakat).

(dowód: akta kontroli str. 160-161)

Komendant wyjaśnił, że: *Zgodnie z zarządzeniem 528 (...) faktycznie rejon służbowy można powierzyć tylko i wyłącznie dzielnicowemu. W Komendzie (...) występują przypadki, że rejon służbowy przydzielany jest funkcjonariuszowi, który nie ma*

¹⁴ W kwestionowanych przypadkach nie mieli oni także powierzonych obowiązków na stanowisku dzielnicowego w rozumieniu art. 37 ustawy o Policji.

mianowania na stanowisko dzielnicowego (4 grupa zaszerogowania). Spowodowane jest to m.in.: a) z dniem 1.07.2011 r. wystąpiono o mianowanie na dzielnicowego funkcjonariusza (...). Ówczesny Komendant Powiatowy (...) wyraził zgodę na mianowanie na stanowisko referenta. Z Komendy Wojewódzkiej (...) przyszła odpowiedź (...) „Proponuję wyrazić zgodę na awans i uruchomienie środków finansowych związanych z awansem na stanowisko referenta w 3 grupie zaszerogowania...”, b) Mając powyższą sytuację na uwadze z dniem 1.01.2013 r. wystąpiono o mianowanie na stanowisko referenta w Rewirze II funkcjonariusza (...). Komenda Wojewódzka (...) przychyliła się do wniosku. c) Z dniem 1.10.2013 r. wystąpiono z wnioskiem o mianowanie na stanowisko dzielnicowego referenta wykonującego obowiązki dzielnicowego (...). W dniu 16.10.2013 r. Komenda Wojewódzka (...) nie wyraziła zgody na mianowanie. Mając na uwadze powyższe przykłady i stanowisko Komendy Wojewódzkiej (...) przyjęto taki tok postępowania.

(dowód: akta kontroli str. 165, 167, 169-176)

W sprawie wykonywania czynności dzielnicowego przez policjantów zatrudnionych na innych stanowiskach, insp. P. O. Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie poinformował¹⁵, że: (...) pełnienie służby w komórkach (rewirach, zespołach) dzielnicowych przez funkcjonariuszy mianowanych na stanowiska służbowe policjantów (2 gr. zaszerogowania), bądź referentów (3 gr. zaszerogowania) wynika z kształtowania ścieżek kariery, zakładając awanse na kolejne wyższe stanowiska służbowe, stosownie do posiadanych kwalifikacji, stażu i doświadczenia zawodowego, a także z uwarunkowań budżetowych. Praktyka taka uwzględnia specyfikę indywidualnego rozwoju zawodowego poszczególnych policjantów. Podkreślić należy, iż przełożonym w sprawach osobowych (...) pozostaje Komendant Powiatowy (...), a zatem on podejmuje decyzje personalne związane z obsadą podległej mu komórki dzielnicowych, a także przydziela konkretnym policjantom rejony służbowe. Rola Komendy Wojewódzkiej (...) w procesie nominacji (...) ogranicza się wyłącznie do potwierdzenia możliwości sfinansowania wzrostu uposażenia. (...) przepisy zarządzenia nr 528 (...) wskazują wprowadzić na definicję legalną „dzielnicowego”, jako funkcjonariusza mianowanego na to stanowisko, jednak nie ma w mojej ocenie przeszkód prawnych i faktycznych do tego, by powierzać obowiązki, bądź przydzielać zadania dzielnicowych policjantom pełniącym służbę w tych komórkach na innych stanowiskach służbowych. Brak formalnego mianowania, pozostaje bez wpływu na ważność i skuteczność realizowanych przez nich obowiązków.

(dowód: akta kontroli str. 177-179)

W dniu 2.10.2015 r. Komendant KPP wystąpił o mianowanie 1 z funkcjonariuszy (pełniącego służbę dzielnicowego) na stanowisko dzielnicowego (gr. 4) ze stanowiska policjanta (gr. 2). Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie, wyraził zgodę na ww. awans policjanta z dniem 1.11.2015 r. Rozkazem personalnym z dnia 27.11.2015 r. Komendant KPP awansował (z dniem 1.11.2015 r.) funkcjonariusza na stanowisko dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 180-182)

Wg stanu na dzień 3.11.2015 r. w KPP na 36 etatów dzielnicowych, 31 funkcjonariuszy mianowanych było na dzielnicowego (gr. 4), 3 wykonujących zadania dzielnicowego mianowanych było na referenta (gr. 3), 2 policjantów na podstawie art. 37 ustawy o Policji pełniło obowiązki dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 162-163, 183)

¹⁵ Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2015 r., poz. 1096), dalej: *ustawa o NIK*.

2) Jeden policjant z PP w Dolicach (z Zespołu ds. Prewencji) pełnił obowiązki dzielnicowego przez okres 13 miesięcy (od 1.03.2013 r. do 1.04.2014 r.), tj. o 1 miesiąc dłużej niż zostało to przyjęte w art. 37 ustawy o Policji. Przepis ten stanowi, że policjantowi można powierzyć pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku w tej samej miejscowości na czas nieprzekraczający 12 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str. 86, 175)

Komendant wyjaśnił: *Funkcjonariusz (...) faktycznie miał powierzone obowiązki przez okres 13 miesięcy. Wynikało to z faktu, iż z dniem 27.01.2014 roku ówczesny Komendant Powiatowy Policji (...) wystąpił o mianowanie w/w z dniem 1.02.2014 r. na stanowisko referenta (w uzasadnieniu wpisano, że od 1.03.2013 r. w/w ma powierzone obowiązki dzielnicowego). KWP w Szczecinie przychyliła się do wniosku z dniem 1.04.2014 r.*

(dowód: akta kontroli str. 166-168)

3) W okresie od dnia 1.10.2014 r. do dnia zakończenia kontroli NIK¹⁶ (tj. ponad 12 miesięcy) funkcjonariuszowi na stanowisku referenta w PP w Dolicach, wykonującemu zadania dzielnicowego powierzono dodatkowy rejon służbowy, co było niezgodnie z § 3 ust. 4 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych. Przepis ten stanowi, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach można przydzielić dzielnicowemu dodatkowy rejon służbowy na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str. 86)

Komendant wyjaśnił: *Funkcjonariusz (...) faktycznie od 1.10.2014 r. ma przydzielony drugi rejon służbowy. Wynika to z faktu, że w miesiącu marcu 2015 r. rozpoczęły się rozmowy na temat utworzenia Komisariatów Policji. Cała reorganizacja połączona jest z likwidacją etatów dzielnicowych. Mając powyższe na uwadze nie powierzano stanowiska innemu dzielnicowemu.*

(dowód: akta kontroli str. 166, 168)

Ocena częściowa

Kontrola wykazała właściwą organizację rejonów służbowych w obszarze właściwości KPP oraz wyposażenie funkcjonariuszy realizujących zadania dzielnicowych w niezbędny sprzęt techniczny i środki transportu. Stwierdzono 15 (na 48) przypadków, powierzania rejonów służbowych i związanego z tym wykonywania zadań dzielnicowych przez funkcjonariuszy zajmujących inne, niż dzielnicowy stanowiska służbowe, co było niezgodne z zarządzeniem Nr 528 o dzielnicowych. W 1 z takich przypadków funkcjonariuszowi powierzono 2 rejony służbowe, w tym rejon dodatkowy na okres przekraczający dopuszczalne na gruncie ww. aktu prawnego, 6 miesięcy. Powyższe nieprawidłowości w znacznej mierze były niezależne od działań Kierownictwa jednostki. Były wynikiem występujących w jednostce braków kadrowych oraz przyjętym przez KWP w Szczecinie tokiem postępowania dotyczącym przyznawania awansów na stanowiska dzielnicowych (pomimo istniejących wakatów w KPP i spełniania warunków do mianowania ww. policjantów).

2. Przydział obowiązków służbowych dzielnicowych – akcje i inne zadania zlecone

Opis stanu faktycznego

W okresie od 1.07.2014 r. do 30.06.2015 r. funkcjonariusze pełniący służbę dzielnicowych brali udział w 101 działaniach policyjnych¹⁷ podejmowanych przez KPP.

¹⁶ Tj. 25.11.2015 r.

¹⁷ Działanie policyjne w rozumieniu przepisów zarządzenia Nr 23 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 września 2014 r. w sprawie metod i form przygotowania i realizacji działań Policji w związku ze zdarzeniami kryzysowymi (Dz.Urz. KGP z 2014 r., poz. 65) lub obowiązującego przed wejściem w życie ww. aktu prawnego zarządzenia Nr 213 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 lutego 2007 r.

W poszczególnych działaniach udział brało od 2 do 300 funkcjonariuszy, a wśród nich od 1 do 36 dzielnicowych (100% dzielnicowych). Średni procentowy udział dzielnicowych w zaangażowanych siłach jednostki, w powyższych działaniach, wynosił 57%. W 6 przypadkach działania angażowały ponad 50% stanu dzielnicowych (od 18 do 36) i dotyczyły w 4 przypadkach zabezpieczenia meczy piłkarskich, w 1 przypadku Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy i wyborów Prezydenta RP. Na 101 działań, 16 było realizowane w toku pełnionej służby, natomiast 85 było działaniami całonocnymi, w tym 5 cyklicznymi i kilkudniowymi, trwającymi w 3 przypadkach po 2 dni (Dni Suchania, Stargardu, Dobrzana) oraz w 2 przypadkach po 3 dni (akcja „Znicz”, Targi Rolne w Barzkowicach). Do działań cyklicznych należały również zadania podejmowane w dniu 11 listopada w ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości. W 52 przypadkach (z 101), w które angażowano dzielnicowych, były to zadania w zakresie zabezpieczenia meczy piłkarskich (mecze o niskiej randze oraz w terenie wiejskim zabezpieczane były w 100% przez dzielnicowych). W 3 przypadkach dotyczyły zabezpieczenia przejazdu kibiców. W 10 przypadkach zadania były zlecone przez KWP w Szczecinie. W ww. działaniach dotyczących zabezpieczenia imprez masowych, dzielnicowi nie byli powoływani do udziału w Nieetatowych Oddziałach Prewencji. Pozostałe działania dotyczyły m.in. zabezpieczenia wystąpień publicznych, wyborów samorządowych, wizyty Prezydenta RP, Premiera RP, koncertów, procesji i festynów. W 2 przypadkach (po 1 w 2014 r. i 2015 r. w Rewirze III) działania z zakresu ruchu drogowego w ramach akcji „trzeźwy poranek” wykonywane były tylko i wyłącznie przez dzielnicowych (5 dzielnicowych na 5 ogółem zaangażowanych funkcjonariuszy).

(dowód: akta kontroli str. 184-201)

W okresie 1.07.2014 r. – 30.06.2015 r. dzielnicowi poza podstawowymi zadaniami służbowymi związanymi z pełnioną funkcją oraz zadaniami wykazanymi powyżej – wykonywali zadania przydzielone przez przełożonych, a zlecone przez inne komórki Policji oraz sądy, prokuraturę, urzędy skarbowe czy komorników. Łączna liczba zrealizowanych zadań zleconych dzielnicowym to 6.007, w tym 1.387 (23%) spraw zleconych przez Policję, 2.929 (49%) zlecone przez sądy, 1.691 (28%) przez prokuraturę, komorników oraz urząd skarbowy. Spośród 1.387 spraw zleconych przez Policję, 1.057 stanowiły przesłuchania w ramach pomocy prawnej. Na zlecenie sądów, prokuratury, komornika i urzędu skarbowego dokonano łącznie 3.662 ustaleń i wywiadów, doręczenia korespondencji wynosiły 928 załatwianych spraw, tj. 20% ogółu spraw zleczanych przez te podmioty.

(dowód: akta kontroli str. 202)

W sprawie zlecenia dodatkowych zadań dzielnicowym Komendant wyjaśnił, że: (...) *Policja na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy o Policji (...) wykonuje również czynności na polecenie sądu, prokuratora, organów administracji państwowej i samorządu terytorialnego, w zakresie, w jakim obowiązek ten został określony w odrębnych ustawach. Policja, jako organ nie ma wpływu na ilość czynności zleconych (...). Przedmiotowe czynności realizowane są przede wszystkim przez dzielnicowych z uwagi na fakt, że są to policjanci „pierwszego kontaktu ze społeczeństwem”, a sam charakter wykonania czynności zleconych wymaga dotarcia Policji, jako organu do obywatela w celu zebrania danych niezbędnych dla potrzeb wykonania czynności zlecających (...) lub doręczenia stosownej korespondencji.*

(dowód: akta kontroli str. 203-2014, 206)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie

sprawie metod i form przygotowania i realizacji zadań Policji w przypadku zagrożeń życia i zdrowia ludzi lub ich mienia albo bezpieczeństwa i porządku publicznego (Dz.Urz. KGP z 2007 r. Nr 5, poz. 49).

stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrola wykazała, że funkcjonariusze realizujący zadania dzielnicowych w ramach pełnionej służby wykonywali również szereg innych zadań zleczanych przez przełożonych i podmioty zewnętrzne. Uczestniczyli w blisko 60% sił jednostki skierowanych do zabezpieczenia imprez masowych, akcji oraz działań prewencyjnych. W ocenie NIK, powyższe działania stanowiły istotną część aktywności dzielnicowych, a tym samym ograniczały ich swobodę w zakresie optymalnych form pełnienia służby obchodowej w rejonach służbowych.

3. Realizacja zadań służbowych dzielnicowych

*Opis stanu
faktycznego*

W Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości Policji (SESPol) za okres od 1.07.2014 r. do 30.06.2015 r. wykazane zostały m.in. następujące wyniki realizacji zadań służbowych dzielnicowych KPP:

- liczba sporządzonych meldunków informacyjnych - 495;
- wywiady, ustalenia - 11.013;
- liczba spotkań z przedstawicielami społeczeństwa - 3.229;

W latach 2013-2015 (30.06.) łączna liczba wywiadów i ustaleń ogółem dla KPP (dla sądów, prokuratury, komorników sądowych, organów wojskowych, jednostek Policji) wynosiła: 10.554 (w 2013 r.), 11.823 (w 2014 r.) i 6.118 (30.06.2015 r.). W porównaniu danych z I półrocza 2013 r. do I półrocza 2015 r. w KPP nastąpił wzrost liczby ustaleń i wywiadów o 14% (liczba etatów dzielnicowych bez zmian).

W 2013 r. z 10.554 wywiadów i ustaleń, 9.614 zrealizowali funkcjonariusze pełniący służbę dzielnicowych (tj. 91%), a w 2014 r. z 11.823 zrealizowali 10.570 (tj. 89%).

W okresie od 01.07.2014 r. do 30.06.2015 r. z 11.917 wywiadów i ustaleń całej KPP funkcjonariusze pełniący służbę dzielnicowych zrealizowali 11.013, tj. 91%.

(dowód: akta kontroli str. 208-210, 532-567)

Zastępca Naczelnika Wydziału Prewencji kom. M. J. wskazał, że w SESPol nie jest definiowana liczba doręczeń korespondencji na rzecz innych instytucji oraz jednostek Policji. Liczba doręczeń dla innych podmiotów, ustalona na podstawie książek spraw przydzielonych dzielnicowym w powyższym okresie wynosiła 928. Natomiast w zakresie doręczeń dla jednostek Policji brak jest możliwości określenia jednoznacznej liczby, gdyż czynności realizowane są w ramach tzw. wywiadów posesyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 211)

Szczegółowym badaniem objęto realizację zadań służbowych przez 5 dzielnicowych¹⁸ za okres 2 miesięcy pełnienia służby każdego z nich w latach 2014-2015 (łącznie 10 miesięcy), tj. 2 w listopadzie i 3 w grudniu 2014 r., oraz 1 w kwietniu, 1 w maju i 3 w czerwcu 2015 r. Analizując przebieg służby w rejonach wybranej grupy dzielnicowych w oparciu o zapisy w notatnikach służbowych ustalono, że czas wykonywania przez nich poszczególnych czynności przedstawiał się następująco:

1) Dzielnicowy PP Chociwel (sektor 10 rejon nr 4):

- grudzień 2014 r. – na 18 dni służby, w 6 dniach czas przebywania dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym był mniejszy niż 50%, w tym w 1 dniu jego czas poświęcony na rejon służbowy wynosił 10%, a w pozostałych 5 dniach jego działania wynosiły od 25 do 47%. Główną przyczyną nieobecności dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym było pełnienie służby w rejonie graniczącym (średnio 10% czasu służby), wykonywanie innych czynności służbowych poza ww. obszarem, w tym czynności administracyjne (średnio 23,5% czasu służby w miesiącu), interwencje zlecone (w dyspozycji dyżurnego) 14%. W miesiącu tym

¹⁸ 3 dzielnicowych z Rewiru I, 1 z Rewiru II, i 1 z PP w Chociwlu.

dzielnicowy zrealizował 23 sprawy zlecone w zakresie ustaleń, wywiadów i doręczeń, co zajęło średnio 6,5% czasu jego służby. Nie sporządzał meldunków informacyjnych, nie formułował wniosków i propozycji dot. dyslokacji służb patrolowych, odbył 2 spotkania ze społeczeństwem;

- maj 2015 r. – na 21 dni służby, w 9 dniach czas przebywania dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym był mniejszy niż 50%, w tym 2 dni w ogóle nie był w rejonie służbowym (zabezpieczenie Dnia Strażaka w sąsiednim rejonie oraz czynności z zatrzymanym w KPP), w 1 dniu jego czas poświęcony na rejon służbowy wynosił 6% (z uwagi na ilość zleconych interwencji), a w pozostałych 6 dniach jego działania wynosiły od 19 do 44%. Główną przyczyną nieobecności dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym było pełnienie służby w rejonie graniczącym (średnio 27% czasu służby), wykonywanie innych czynności służbowych poza ww. obszarem, w tym czynności administracyjne (średnio 18%), interwencje zlecone (w dyspozycji dyżurnego) 6,5%. W miesiącu tym dzielnicowy zrealizował 39 spraw zleconych w zakresie ustaleń, wywiadów i doręczeń, co zajęło średnio 5,5% czasu jego służby. Nie sporządzał meldunków informacyjnych, nie formułował wniosków i propozycji dot. dyslokacji służb patrolowych, odbył 2 spotkania ze społeczeństwem;

2) Dzielnicowy Rewiru I rejon nr 5:

- grudzień 2014 r. – na 22 dni służby, w 7 dniach czas przebywania dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym był mniejszy niż 50% i wynosił od 19 do 48%. Główną przyczyną nieobecności dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym było pełnienie służby w rejonie graniczącym (średnio 17% czasu służby), wykonywanie innych czynności służbowych poza ww. obszarem, w tym czynności administracyjne (średnio 23%), pełnienie dyżurów zdarzeniowych 9%. W miesiącu tym dzielnicowy zrealizował 36 spraw zleconych w zakresie ustaleń, wywiadów i doręczeń, co zajęło średnio 13,6% czasu jego służby. Nie sporządzał meldunków informacyjnych, nie formułował wniosków i propozycji dot. dyslokacji służb patrolowych, odbył 3 spotkania ze społeczeństwem;
- kwiecień 2015 r. – na 20 dni służby, w 15 dniach czas służby w przydzielonym rejonie służbowym wynosił ponad 50%, natomiast w 5 dniach w ogóle nie był w rejonie służbowym (3 dni związane z zabezpieczeniem meczy oraz 2 - dyżury zdarzeniowe). Główną przyczyną nieobecności dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym było pełnienie służby w rejonie graniczącym (średnio 16% czasu służby), wykonywanie innych czynności służbowych poza ww. obszarem, w tym czynności administracyjne (średnio 16%), pełnienie dyżurów zdarzeniowych 9% oraz zabezpieczenie imprez masowych 15%. W miesiącu tym dzielnicowy zrealizował 36 spraw zleconych w zakresie ustaleń, wywiadów i doręczeń, co zajęło średnio 11% czasu jego służby. Nie sporządzał meldunków informacyjnych, nie formułował wniosków i propozycji dot. dyslokacji służb patrolowych, odbył 20 spotkań ze społeczeństwem;

3) Dzielnicowy Rewiru I rejon nr 6:

- listopad 2014 r. – na 19 dni służby, w 6 dniach czas przebywania dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym był mniejszy niż 50%, w tym 5 dni w ogóle nie był w rejonie służbowym (1 dzień akcja „Znicz”, 1 zabezpieczenie wyborów samorządowych, 2 dyżury zdarzeniowe, 1 zabezpieczenie meczy), a w 1 dniu jego czas poświęcony na rejon służbowy wynosił 47%. Główną przyczyną nieobecności dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym było pełnienie służby w rejonie graniczącym (średnio 17% czasu służby), wykonywanie innych czynności służbowych poza ww. obszarem, w tym czynności administracyjne (średnio 21%), pełnienie dyżurów zdarzeniowych 7,6% oraz zabezpieczenie imprez masowych

16,7%. W miesiącu tym dzielnicowy zrealizował 56 spraw zleconych w zakresie ustaleń, wywiadów i doręczeń, co zajęło średnio 13% czasu jego służby. Nie sporządzał meldunków informacyjnych, nie formułował wniosków i propozycji dot. dyslokacji służb patrolowych, odbył 1 spotkanie ze społeczeństwem;

- czerwiec 2015 r. – na 21 dni służby, w 6 dniach czas przebywania dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym był mniejszy niż 50%, w tym 3 dni w ogóle nie był w rejonie służbowym (po 1 dniu na zabezpieczenie procesji, meczu i obchodów Dni Stargardu), a w pozostałych 3 dniach jego działania w rejonie służbowym wynosiły od 21 do 48%. Główną przyczyną nieobecności dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym było pełnienie służby w rejonie graniczącym (średnio 15% czasu służby), wykonywanie innych czynności służbowych poza ww. obszarem, w tym czynności administracyjne (średnio 23%), pełnienie dyżurów zdarzeniowych 3,7% oraz zabezpieczenie imprez masowych 13,9%. W miesiącu tym dzielnicowy zrealizował 91 spraw zleconych w zakresie ustaleń, wywiadów i doręczeń, co zajęło średnio 23% czasu jego służby. Sporządził 4 meldunki informacyjne, nie formułował wniosków i propozycji dot. dyslokacji służb patrolowych, odbył 1 spotkanie ze społeczeństwem;

4) Dzielnicowy Rewiru I rejon nr 7:

- grudzień 2014 r. - na 17 dni służby, w 8 dniach czas przebywania dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym był mniejszy niż 50%, w tym 2 dni w ogóle nie był w rejonie służbowym (szkolenie i dyżur zdarzeniowy), a w pozostałych 6 dniach jego działania w rejonie służbowym wynosiły od 16 do 49%. Główną przyczyną nieobecności dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym było wykonywanie czynności administracyjnych (średnio 48% czasu służby w miesiącu - pełnienie służby w rejonie graniczącym oraz innym rejonie wynosiło niecałe 2%). W miesiącu tym dzielnicowy zrealizował 83 sprawy zlecone w zakresie ustaleń, wywiadów i doręczeń, co zajęło średnio 10% czasu jego służby. Sporządził 6 meldunków informacyjnych, nie formułował wniosków i propozycji dot. dyslokacji służb patrolowych, odbył 1 spotkanie ze społeczeństwem;
- czerwiec 2015 r. – na 17 dni służby, w 10 dniach czas przebywania dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym był mniejszy niż 50%, w tym 5 dni w ogóle nie był w rejonie służbowym (1 dzień wykorzystał na szkolenie, 2 dni na udział w zawodach „Dzielnicowy Roku”, 2 na patrol jeziora). W pozostałych 5 dniach jego działania w rejonie służbowym wynosiły od 16 do 47%. Główną przyczyną nieobecności dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym było wykonywanie innych czynności służbowych poza ww. obszarem (oraz poza obszarem graniczącym, w którym był 15 min.), w tym czynności administracyjne (średnio 46%), pełnienie dyżurów zdarzeniowych 5% oraz zabezpieczenie imprez masowych 13%. W miesiącu tym dzielnicowy zrealizował 63 sprawy zlecone w zakresie ustaleń, wywiadów i doręczeń, co zajęło średnio 8,5% czasu jego służby. Nie sporządzał meldunków informacyjnych, nie formułował wniosków i propozycji dot. dyslokacji służb patrolowych, odbył 1 spotkanie ze społeczeństwem;

5) Dzielnicowy Rewiru II rejon nr 12:

- listopad 2014 r. – na 19 dni służby, w 7 dniach czas przebywania dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym był mniejszy niż 50%, w tym 4 dni w ogóle nie był w rejonie służbowym (po jednym dniu na zabezpieczenie wyborów samorządowych, inne czynności w KPP, zabezpieczenie meczu i dyżur zdarzeniowy), a w pozostałych 3 dniach jego działania wynosiły od 13 do 38%. Główną przyczyną nieobecności dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym było wykonywanie innych czynności służbowych poza ww. obszarem (pełnienie służby w rejonie graniczącym wyniosło 1% czasu służby), w tym czynności

administracyjne (średnio 22%), pełnienie dyżurów zdarzeniowych 7,9% oraz zabezpieczenie imprez masowych 14,7%. W miesiącu tym dzielnicowy zrealizował 36 spraw zleconych w zakresie ustaleń, wywiadów i doręczeń, co zajęło średnio 22% czasu jego służby. Nie sporządzał meldunków informacyjnych, nie formułował wniosków i propozycji dot. dyslokacji służb patrolowych, odbył 1 spotkanie ze społeczeństwem;

- czerwiec 2015 r. - na 21 dni służby, w 5 dniach czas przebywania dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym był mniejszy niż 50%, w tym 3 dni w ogóle nie był w rejonie służbowym, w 1 dniu jego czas poświęcony na rejon służbowy wynosił 6% (3 dni związane z zabezpieczeniem Dni Stargardu, 1 dyżur zdarzeniowy) i w 1 dniu 46%. Główną przyczyną nieobecności dzielnicowego w przydzielonym rejonie służbowym było wykonywanie innych czynności służbowych poza ww. obszarem (w rejonie graniczącym dzielnicowy nie pełnił służby), w tym czynności administracyjne (średnio 19%), pełnienie dyżurów zdarzeniowych 6,8% oraz zabezpieczenie imprez masowych 10,8%. W miesiącu tym dzielnicowy zrealizował 24 sprawy zlecone w zakresie ustaleń, wywiadów i doręczeń, co zajęło średnio 13% czasu służby. Sporządził 9 meldunków informacyjnych, nie formułował wniosków i propozycji dot. dyslokacji służb patrolowych, odbył 9 spotkań ze społeczeństwem.

(dowód: akta kontroli str. 225-246, 255-276, 285-306, 315-336, 345-366)

Zastępca Naczelnika Wydziału Prewencji wskazał m.in., że dzielnicowi oraz kierownicy nie posiadają dokumentacji związanej z realizowanymi spotkaniami z przedstawicielami społeczeństwa, a także, że do spotkań wykazywanych w SESPol zalicza się spotkania z radami osiedli, wspólnot mieszkaniowych, instytucjach, placówkach oświatowych oraz grupy robocze w ramach Niebieskiej Karty. Spotkania realizowane są z inicjatywy instytucji, jak również dzielnicowych. Liczba spotkań wykazywana jest w notatnikach służbowych i systemie SESPol, dlatego nie ma możliwości wskazania kto był inicjatorem przedmiotowych spotkań.

(dowód: akta kontroli str. 568)

W wyniku porównania zadań wykazywanych w kartach efektywności policjanta z systemu SESPol, z zapisami w notatnikach służbowych ww. dzielnicowych za poszczególne miesiące objęte kontrolą ustalono, że:

1) Dzielnicowy PP Chociwel (sektor 10 rejon nr 4):

- grudzień 2014 r. - w SESPol wykazano czas służby łącznie 163h, podczas gdy z rozliczenia notatnika wynikało, że służbę pełnił 155h (dzień 24 grudnia, w którym funkcjonariusz nie pełnił służby – w SESPol 8h rozliczone zostało jako inne czynności; czas służby zawyżono o 1 dzień). Czas służby w obchodzie wynosił 134h, podczas gdy z rozliczenia czynności z notatnika wynikało, że czas ten był zawyżony o 27h, tj. o 20,1%;
- maj 2015 r. – w SESPol wykazano czas służby łącznie 164h. Z rozliczenia notatnika wynikało, że służba pełniona była przez 172h (czym zaniżono czas pełnienia służby o 1 dzień, w tym zaniżono obchód o 5,5h – dzień 15.11). Czas służby w obchodzie wykazany w systemie wynosił 156h i był zawyżony o 28h, tj. o 17,9%.

(dowód: akta kontroli str. 235, 246, 249-254, 376-377)

2) Dzielnicowy Rewiru I rejon nr 5:

- grudzień 2014 r. – w SESPol wykazano, że służbę w obchodzie pełnił przez 149h. Z rozliczenia notatnika wynikało, że czas ten został zawyżony o 21,5h, tj. o 14,4%. W miesiącu tym policjant 2-krotnie pełnił dyżur zdarzeniowy, który ujmowano do obchodu;
- kwiecień 2015 r. – w SESPol wykazano, że służbę w obchodzie pełnił przez 144h. Z rozliczenia notatnika wynikało, że czas ten został zawyżony o 44h, tj. o 30,5%.

W miesiącu tym policjant 3-krotnie zabezpieczał imprezy sportowe poza swoim rejonem (mecze) i 2 krotnie pełnił dyżur zdarzeniowy. W systemie czas ten rozliczono jako służba w obchodzie.

(dowód: akta kontroli str. 264-265, 275-276, 279-284, 378-379)

3) Dzielnicowy Rewiru I rejon nr 6:

- listopad 2014 r. – w SESPol wykazano, że służbę w obchodzie pełnił 127h, podczas gdy z rozliczenia notatnika wynika, że czas ten został zawyżony o 45,5h, tj. o 35,8%. W miesiącu tym policjant pełnił 2-krotnie dyżur zdarzeniowy, 1 raz zabezpieczał imprezę sportową (mecz) i 2-krotnie brał udział w innych zabezpieczeniach (wybory, akcja „znicz”) poza swoim rejonem. W SESPol czas ten rozliczano jako służba w obchodzie;
- czerwiec 2015 r. – w SESPol wykazano czas służby łącznie 165h, podczas gdy z rozliczenia notatnika wynikało, że służbę pełnił 167h (o 2h zaniżono łączny czas służby, w całości dotyczące czasu służby w obchodzie – dzień 11). Czas służby w obchodzie wykazano 138h, podczas gdy z rozliczenia notatnika wynika, że czas ten został zawyżony o 28h, tj. 20,3%. W miesiącu tym policjant pełnił 2-krotnie dyżur zdarzeniowy, 1 raz zabezpieczał Dni Stargardu poza rejonem służbowym. W systemie czas ten rozliczono jako służba w obchodzie.

(dowód: akta kontroli str. 294-295, 305-306, 309-314, 380-381)

4) Dzielnicowy Rewiru I rejon nr 7:

- grudzień 2014 r. – w SESPol wykazano czas służby łącznie 152h, podczas gdy z rozliczenia notatnika wynikało, że służbę pełnił 136h (czas w systemie zawyżono o 2 dni – 8 i 25.12.). W powyższych dniach wykazano, że policjant pełnił służbę po 8h w obchodzie. Czas służby w obchodzie wykazany w SESPol wynosił 117h, a z rozliczenia notatnika wynikało, że czas ten został zawyżony o 42,5h, tj. o 36,3%. W miesiącu tym policjant pełnił 2-krotnie dyżur zdarzeniowy. W systemie czas ten rozliczono jako służba w obchodzie;
- czerwiec 2015 r. – w SESPol wykazano czas służby łącznie 128h, podczas gdy z rozliczenia notatnika wynika, że służbę pełnił 136h (różnica 1 dzień – 12.06 – w SESPol wykazano, jako dzień wolny, wg notatnika pełnił służbę – dyżur zdarzeniowy). W dniu 12.06. czas służby w obchodzie wykazany w systemie został zaniżony o 4,5h. Czas służby w obchodzie wykazany w SESPol wynosił 75h, podczas gdy z rozliczenia notatnika wynikało, że czas został zawyżony o 29,5h, tj. 39,3%. W miesiącu tym policjant pełnił 2-krotnie dyżur zdarzeniowy, 2-krotnie patrol wodny (J. Miedwie) i uczestniczył w doskonaleniu zawodowym (6h strzelanie 9.06.), czas wykorzystany na powyższe czynności w tych dniach został rozliczony jako czas służby w obchodzie.

(dowód: akta kontroli str. 325, 335-336, 339-344, 382-383)

5) Dzielnicowy Rewiru II rejon nr 12:

- listopad 2014 r. – w SESPol wykazano czas służby łącznie 144h. Z rozliczenia notatnika wynikało, że służbę policjant pełnił 152h (30.11. w SESPol wykazano dzień wolny; podczas gdy w tym dniu pełnił dyżur zdarzeniowy - czym zaniżono łączny czas służby o 1 dzień). Czas służby w obchodzie wykazany w SESPol wynosił 120,5h, podczas gdy z rozliczenia notatnika wynikało, że został zawyżony o 37h, tj. 30,7%. W miesiącu tym policjant pełnił 2-krotnie dyżur zdarzeniowy oraz 2-krotnie zabezpieczał imprezę sportową (mecz), czas wykorzystany na powyższe czynności w tych dniach został rozliczony jako czas służby w obchodzie.
- czerwiec 2015 - w SESPol wykazano, że służbę w obchodzie pełnił przez 128,5h, podczas gdy z rozliczenia notatnika wynikało, że czas ten został zawyżony o 29h, tj. o 22,6%. W dniu 16.06. w SESPol wykazano 4h w służbie obchodowej, podczas gdy z rozliczenia notatnika wynikało, że służba pełniona w rejonie służbowym trwała

7h (zaniżono obchód o 3h). W miesiącu tym policjant 2-krotnie pełnił dyżur zdarzeniowy. W systemie czas ten rozliczono jako służba w obchodzie.

(dowód: akta kontroli str. 354-355, 365-366, 369-374, 384-385)

Badanie szczegółowe dwóch miesięcy pracy 5 wybranych dzielnicowych wykazały, że dzielnicowi mieli dostęp do informacji o osobach karanych oraz korzystających z przepustek w odbywaniu kary; podejrzanych o prowadzenie działalności przestępczej; uzależnionych od używek; nieletnich zagrożonych demoralizacją¹⁹, kibicach zamieszkałych/ przebywających na podległym terenie ze szczególnym uwzględnieniem uzyskiwania informacji o klubach, którym kibicują, miejscach spotkań, danych identyfikujących, posiadanych środkach transportu, źródłach utrzymania, kontaktach towarzyskich²⁰; o osobach mających wpływ na funkcjonowanie środowiska lokalnego²¹; o potencjalnych ofiarach przestępstw i wykroczeń²² oraz dane wymienione w § 11 pkt 1 i 2 zarządzenia nr 1619 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich²³ w formie bieżącej korespondencji prowadzonej w KPP oraz poprzez dostęp do policyjnych baz danych. Wszyscy dzielnicowi dysponowali informacjami oraz wykazem miejsc niebezpiecznych i wymagających szczegółowego nadzoru na terenie swoich rejonów służbowych (w formie zapisów w teczce rejonu). Źródłami informacji były pisemne, telefoniczne i ustne zgłoszenia od mieszkańców rejonu, administratorów znajdujących się w rejonie budynków, rozpoznanie terenowe podczas obchodu oraz informacje z Biuletynu Zdarzeń. Informacje te były weryfikowane na bieżąco, a przez jednego dzielnicowego²⁴ w okresach 6-12 miesięcznych. Skuteczność i efektywność pracy kontrolowanych dzielnicowych była bardzo dobrze oceniana przez ich kierowników.

(dowód: akta kontroli str. 386-425)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1) W okresie 1.07.2014 r. - 30.06.2015 r. planując służbę dzielnicowych Rewiru I i II, w grafikach ujmowano po 2 dni w miesiącu pełnienie tzw. „dyżurów zdarzeniowych” (tj. służby dochodzeniowo-śledczej w dyspozycji dyżurnego jednostki), pomimo że zgodnie z § 15 ust. 1 pkt. 4 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych zakres zadań dzielnicowych nie obejmuje pełnienia służby dochodzeniowo-śledczej w dyspozycji dyżurnego jednostki organizacyjnej Policji.

(dowód: akta kontroli str. 212-223)

Komendant wyjaśnił: *Niezaprzeczalnym jest, że funkcjonariusze Rewiru I i II Dzielnicowych mają dyżury zdarzeniowe. Biorąc pod uwagę ilość zdarzeń w powiecie stargardzkim, ilość prowadzonych postępowań i realizację innej dokumentacji służbowej przez wszystkich funkcjonariuszy stargardzkiej komendy oraz konieczność skrócenia czasu oczekiwania petentów na przyjęcie (Telefon 10 minut) postanowiono, że dzielnicowi będą realizować maksymalnie po dwa dyżury zdarzeniowe. Taki*

¹⁹ § 10 ust. 1 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych.

²⁰ § 9 ust. 1 załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 129 Komendanta Głównego Policji z dnia 21 września 2007 r. w sprawie zasad organizacji i trybu wykonywania przez Policję zadań związanych z rozpoznaniem, zapobieganiem, zwalczaniem przestępstw i wykroczeń popełnianych w związku z imprezami sportowymi oraz gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa masowych imprez sportowych (Dz.Urz. KGP z 2007 r. Nr 17, poz. 129).

²¹ § 10 ust. 3 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych.

²² § 10 ust. 4 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych.

²³ Dz.Urz. KGP Nr 11, poz. 64 ze zm.

²⁴ Z 5, których działania objęto szczegółowym badaniem.

system funkcjonuje już od około 11 lat. Ponadto, oddając wszystkie dyżury zdarzeniowe do pionu kryminalnego, funkcjonariusze przedmiotowego pionu nie realizowaliby w sposób właściwy swoich obowiązków służbowych, nie realizowaliby w sposób właściwy procesu wykrywczego.

(dowód: akta kontroli str. 166, 168)

2) Nierzetelne prowadzenie kart efektywności policjanta w systemie SESPól. Na podstawie badania realizacji zadań służbowych przez 5 dzielnicowych (w wybranych 2 miesiącach, po 1 w 2014 r. i 2015 r.) ustalono, że ogólny czas służby obchodowej był zawyżany w granicach od 14% do 39%. Czas pełnienia służby ogółem w systemie SESPól różnił się od czasu wykazanego w notatnikach służbowych od 2h do 2 dni. Stwierdzone rozbieżności dotyczyły wszystkich 10 miesięcy objętych kontrolą. Do służby obchodowej zaliczano działania wykonywane poza rejonem służbowym, m.in. zabezpieczenia imprez masowych (mecze, Dni Stargardu), szkolenia, dyżury zdarzeniowe.

(dowód: akta kontroli str. 235, 246, 249-254, 264-265, 275-276, 279-284, 294-295, 305-306, 309-314, 325, 335-336, 339-344, 354-355, 365-366, 369-374, 376-385)

Zgodnie z § 18 ust. 1 zarządzenia Nr 1147 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2011 r. w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości i oceny pracy Policji (Dz. Urz. KGP z 2011 r. Nr. 8, poz. 57 ze zm. obowiązującego do 31.12.2014 r.), oraz § 22 ust. 1 zarządzenia Nr 71 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości i oceny systemu kontroli zarządczej w Policji (Dz. Urz. KGP z 2014 r., poz. 142 obowiązującego od 1.01.2015 r.) za poprawność danych, kompletność oraz terminowość ich wprowadzania i zatwierdzania w SESPól odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej Policji, która jest obowiązana je wprowadzać.

W zakresie rozbieżności danych w systemie SESPól dotyczących czasu pełnienia służby obchodowej przez dzielnicowych oraz ogólnego czasu służby w stosunku do notatników służbowych, Komendant wyjaśnił, że: (...) w żądanym zakresie informacji uzyskano wyjaśnienia od właściwych kierowników, którzy sprawują bezpośredni nadzór nad pracą dzielnicowych. Kierownicy wyjaśnili, że wszelkie czynności wykonywane podczas obchodu są wliczane do jego czasu, gdyż ma to bezpośredni związek z realizacją czynności służbowych przez dzielnicowych. Następnie wskazana wartość wykazywana jest w systemie SESPól. Ponadto kierując się ekonomiką postępowania, dzielnicowi realizują czynności w trakcie dojścia lub dojazdu oraz powrotu z rejonu służbowego, gdzie czas realizacji tych czynności wliczany jest do obchodu. Odnosząc się do omyłek ujawnionych w systemie SESPól, każdy z kierowników wyjaśniał, iż nie było to celowe działanie, a jedynie omyłka osoby wprowadzającej dane podczas wybierania daty z zakładki kalendarza. W powyższym zakresie kierownicy podpierali się również obciążeniem pracą bieżącą, co mogło mieć wpływ na omyłkowe wprowadzenie.

(dowód: akta kontroli str. 428-431)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że istotna część czasu służby dzielnicowych poświęcana była na realizację zadań poza rejonem służbowym. Średnia czasu wykonywanych czynności przez dzielnicowych poza ich rejonem służbowym wynosiła 49%, w tym blisko 26% to czynności administracyjne. Natomiast zgodnie z § 8 ust.1 zarządzenia Nr 528, dzielnicowy powinien realizować zadania w granicach przydzielonego mu rejonu służbowego. Na 195 dni służby objętych kontrolą ustalono, że w 29 dniach dzielnicowi w ogóle nie byli w swoich rejonach służbowych, w 3 dniach czas przebywania w rejonie służbowym wahał się od 6-10%, w 37 dniach czas przebywania w rejonie był mniejszy niż 50% (od 13% do 49%).

(dowód: akta kontroli str. 225-246, 255-276, 285-306, 315-336, 345-366)

Łączna liczba zadań zleconych 5 dzielnicowym w powyższych okresach, wynosiła 361 spraw, w tym 57% (206) to sprawy zlecone przez sądy, 16% (58) przez jednostki Policji, a 27% (97) przez komornika, prokuraturę oraz urząd skarbowy.

(dowód: akta kontroli str. 375)

Zgodnie z § 17 zarządzenia nr 528 o dzielnicowych, kierownik jednostki organizacyjnej Policji, przydzielając dzielnicowemu do realizacji inne zadania jest obowiązany zapewnić dzielnicowemu możliwość właściwej realizacji jego podstawowych zadań.

W sprawie zapewnienia powyższego obowiązku oraz powodów wykonywania zadań poza rejonami służbowymi dzielnicowych, Komendant wyjaśnił, że: *Mając na uwadze zapewnienie obowiązku określonego w §17 zarządzenia nr 528 (...) aktualnie zgodnie z poleceniem Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie dzielnicowym nie są przydzielane do prowadzenia postępowania wyjaśniające. (...) Odnosząc się do czynności zleconych m.in. przez inne jednostki policji oraz uprawnione podmioty zewnętrzne, których notowany jest stały wzrost w porównaniu do lat ubiegłych, z uwagi na sytuację kadrową jednostki (wakaty, wszelkiego rodzaju absencje) zadania te zlecane są również dzielnicowym. Powodem tego są terminy zakreślane do realizacji przez podmioty zlecające czynności. W chwili obecnej zapewnienie możliwości realizacji podstawowych zadań przez dzielnicowego pozostaje w moim bezpośrednim zainteresowaniu i ma ono na celu natychmiastowe reagowanie na wszelkiego rodzaju przypadki nadmiernego obciążania czynnościami zleconymi i administracyjnymi dzielnicowych. Powodem wykonywania zadań poza granicami przydzielonych rejonów służbowych było zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w związku z zabezpieczeniem imprez masowych (w tym głównie meczy piłki nożnej o mistrzostwo II ligi, meczy koszykówki o mistrzostwo II ligi, obchodów Dni Stargardu), co jest jednym z priorytetów Policji, jak również zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego w trakcie innych imprez oraz uroczystości. Głównym powodem wykorzystania dzielnicowych do realizacji tego typu zadań, jest sytuacja kadrowa jednostki oraz zapewnienie ciągłości służby zewnętrznej na potrzeby realizacji ustawowych zadań Policji.*

(dowód: akta kontroli str. 206-207)

Ocena cząstkowa

Kontrola wykazała, że przydział zadań i organizacja służby dzielnicowych pozwalały na realizację ich podstawowych zadań w przydzielonych rejonach służbowych. W 8 miesiącach objętych szczegółowym badaniem, przez większość dni służby, dzielnicowi wykonywali zadania służbowe w przydzielonych rejonach, przez co najmniej 50% dziennego czasu. Jednocześnie NIK zwraca uwagę na dużą skalę zadań dzielnicowych związanych z realizacją zadań zleconych (m.in. zabezpieczania imprez masowych, realizacji różnego rodzaju wywiadów, ustaleń i doręczeń, pełnienia dyżurów zdarzeniowych, obsługi interwencji zleconych) zarówno w rejonach służbowych, jak i poza ich obszarem, a także znaczny udział prac administracyjno-biurowych w ogólnym czasie służby dzielnicowych (średnio 26% czasu służby w miesiącu). Skutkowało to skoncentrowaniem ich służby na bieżącej realizacji zadań przydzielanych przez przełożonych, a tym samym ograniczało możliwość samodzielnej, planowej działalności w przydzielonym rejonie. Stwierdzono także, że ewidencja sprawozdawcza SESPól, w odniesieniu do funkcjonariuszy realizujących zadania dzielnicowych, prowadzona była nierzetelnie i nie odzwierciedlała faktycznego przebiegu ich służby.

4. Planowanie oraz weryfikacja efektów realizacji zadań służbowych dzielnicowych

Opis stanu
faktycznego

Komendant wskazał, że w KPP nie zostały określone zasady planowania zadań dzielnicowych wobec przydzielonych im rejonów służbowych, odnoszących się do dłuższej perspektywy czasowej, wykraczającej poza bieżące przydzielanie spraw do realizacji oraz wyjaśnił, że: (...) *Każdy z dzielnicowych w systemie miesięcznym sporządza „Bieżącą analizę stanu bezpieczeństwa”, w której ocenia realizację przedsięwzięć zaplanowanych oraz planowane przedsięwzięcia na miesiąc kolejny. Na podstawie tych analiz, każdy z kierowników sporządza (w systemie miesięcznym) Analizę stanu bezpieczeństwa i porządku na potrzeby dyslokacji służby patrolowej.*

(dowód: akta kontroli str. 432, 434)

W złożonych wyjaśnieniach 1 z 5 dzielnicowych, których realizację zadań służbowych objęto badaniem, poinformował, że chciałby sporządzać plany swojego działania wykraczające poza sprawy bieżące, jednak przy obecnym obciążeniu obowiązkami służbowymi nie ma na to czasu. Pozostali 4 dzielnicowi przywołali w złożonych wyjaśnieniach fakt planowania w oparciu o wyniki comiesięcznych „Bieżących analiz stanu bezpieczeństwa” dotyczących: rozpoznania zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego w rejonie służbowym dzielnicowego oraz zaplanowanych do wykonania zadań. Jeden z dzielnicowych wyjaśnił, że poza standardową analizą bezpieczeństwa, wykonuje, również szersze analizy jeśli pojawiają się szczególne problemy w jego rejonie, np. permanentne przebywanie młodzieży na klatkach schodowych związane z wandalizmem, graffiti, zakłócaniem ciszy nocnej. W badanym okresie takiej analizy nie sporządzano.

(dowód: akta kontroli str. 132-136)

Analizy te zawierały m.in.: ocenę realizacji przedsięwzięć zaplanowanych do wykonania w miesiącu poprzednim (w przypadku braku realizacji podanie przyczyn niewykonania), przestępstwa i wykroczenia zaistniałe w rejonie służbowym (ze wskazaniem miejsca, kategorii i liczby zaistniałych zdarzeń, na podstawie informacji posiadanych przez dzielnicowego), przewidywane zagrożenia, spostrzeżenia własne dzielnicowego oraz informacje uzyskane od społeczności lokalnych, które mogą wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego, planowane i proponowane przedsięwzięcia na kolejny miesiąc.

Badanie wybranych analiz wykazało, że dzielnicowi formułowali założenia swojej pracy na przyszły miesiąc np. wzmożenie obchodu w miejscach zagrożonych, w szczególności w (...), gdzie stwierdzono naruszenie ładu i porządku publicznego, legitymowanie i represjonowanie sprawców wykroczeń porządkowych, niedopuszczanie do awantur w miejscach gromadzenia się młodzieży w stanie nietrzeźwości oraz kontrola podległych służbowo dróg powiatowych, gminnych i DW142. Sporządzane przez dzielnicowych bieżące analizy stanu bezpieczeństwa były akceptowane przez przełożonych dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 419-420)

Komendant wskazał m.in., że dzielnicowi rozliczani byli z mierników oraz obszarów monitorowanych, ustalonych przez Komendę Główną Policji oraz KWP w Szczecinie dla pionu prewencji na dany rok (wskaźnik obchodowości, ujawnialności wykroczeń porządkowych). Na ocenę efektów działań dzielnicowych miały wpływ również dane dotyczące m.in. ilości sporządzanych meldunków informacyjnych, notatek służbowych, urzędowych, wystąpień itp. Do weryfikacji osiąganych wartości mierników wykorzystywano system statystyki policyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 434-436)

Komendant wyjaśnił, że: *Kierownictwo Komendy (...) efektywność i skuteczność*

realizacji zadań określa globalnie dla całej komendy oraz każdego rodzaju funkcjonariusza osobno, tj. dzielnicowi, patrolowcy. Odbywa się to na podstawie miesięcznego Prewencyjnego biuletynu statystycznego. Ponadto efektywność i skuteczność określana jest na podstawie Oceny efektywności pionu prewencji oraz Lokalnych obszarów monitorowania. (...) Praca dzielnicowego oceniana jest m.in. poprzez wystawienie oceny w okresowej opinii służbowej. Ponadto każdy z kierowników oraz kontrolnych jednostki lub kontrolny prewencji podczas rozliczenia służby potwierdza przebieg służby wykazany w notatniku (...). Dane uzyskane podczas służby gromadzone są także w systemie elektronicznej sprawozdawczości (...). Gromadzi się m.in.: czas służby, ilość interwencji, zatrzymania sprawców przestępstw, osób poszukiwanych, ilości meldunków (...).

(dowód: akta kontroli str. 432-433, 436)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Kontrola wykazała, że w KPP nie zostały ustalone i wdrożone systemowe mechanizmy w zakresie planowania zadań dzielnicowych, wykraczające poza bieżące przydzielanie spraw do realizacji. Tym samym trudno jest mówić o długofalowych działaniach dzielnicowego wobec zidentyfikowanych problemów w rejonie służbowym. Ocena efektywności i skuteczności działań dzielnicowych odnosiła się głównie do wskaźników i poziomów satysfakcji określanych przez jednostki nadrzędne nad KPP.

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o:

1. Podjęcie działań organizacyjnych mających na celu zapewnienie zgodnej z przepisami organizacji służby dzielnicowych, w zakresie przydzielania dodatkowych rejonów służbowych, powierzania rejonów funkcjonariuszom mianowanym na stanowisko dzielnicowego oraz niekierowaniu ich do realizacji zadań, których wykonanie zostało im zakazane.
2. Wzmocnienie nadzoru w zakresie rozliczania dzielnicowych z czasu służby, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia zgodności zapisów w SESPol z faktycznym przebiegiem służby.
3. Podjęcie we współpracy z Komendantem Wojewódzkim Policji w Szczecinie, działań organizacyjnych związanych z obsadą wolnych etatów w KPP celem zmniejszenia zlecania dzielnicowym zadań z innych pionów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag i
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia grudnia 2015 r.

Kontroler
Jarosław Pułka
specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....
Podpis